

PROGRAM POSLIJEDIPLOMSKOGA DOKTORSKOGA STUDIJA LINGVISTIKE¹

Voditeljica studija: prof. dr. sc. Ida Raffaelli
Email: iraffael@ffzg.hr

1. UVOD

Poslijediplomski doktorski studij lingvistike (PDSL) logičan je nastavak usavršavanja stručnjaka s područja filologije (svih filoloških studijskih grupa, od klasične filologije i orijentalnih filologija do kroatistike i neofiloloških grupa, fonetike te, naravno, općega jezikoslovlja). Obrazovanje doktorâ znanosti s područja lingvistike nuždan je preduvjet za ravnopravno uključivanje Hrvatske i hrvatskoga jezika u višejezičnu situaciju EU, za očuvanje hrvatskoga jezičnoga i kulturnoga identiteta te razvitak tehnologija informacijskoga društva koje u mnogome počivaju i na jezikoslovnim spoznajama. Studijski program Poslijediplomskog doktorskog studija lingvistike usklađen je s nacionalnim strateškim prioritetima Republike Hrvatske u području humanističkih znanosti.

Društvo temeljeno na znanju u Republici Hrvatskoj mora uključivati jezikoslovna znanja i jezične kompetencije potrebne u dinamičnome mnogojezičnome svijetu, kao i razriješena pitanja hrvatskoga (jezičnoga) identiteta u višejezičnom okružju u kojem se RH nalazi. Doktori lingvistike najpozvaniji su stručnjaci koji tu problematiku mogu sagledavati, opisivati i rješavati. Konstituiranje informacijskoga društva u Republici Hrvatskoj nužno će se morati ostvarivati cjelovito i na hrvatskome jeziku, pa se i za to moraju ispitati i osigurati i jezikoslovni uvjeti koje su upravo doktori lingvistike, kao vrhunski stručnjaci s područja filologije, jedini pozvani realizirati. Bez aktivne uloge jezikoslovaca nema ni potpune zaštite i sigurnosti građana u skladu s europskom praksom. I u drugim se naprednim sredinama u Europi i svijetu ulažu znatna sredstva u jezikoslovna istraživanja i naobrazbu, bez kojih nema ni uspješne suvremene međunarodne komunikacije ni očuvanja vlastita identiteta.

Poslijediplomski doktorski studij lingvistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu aktualnošću, temeljitom pokrivenošću područja i zastupljenošću raznih specijaliziranih lingvističkih disciplina i grana, stoji uz bok najboljim doktorskim studijima lingvistike s istaknutijih europskih i američkih sveučilišta. Studij nudi izvrsno obrazovanje u različitim područjima jezikoslovne teorije, od poredbene lingvistike, vrlo inovativnoga pristupa hrvatskomu jeziku, fonetike preko kognitivne lingvistike pa do najnovijih jezičnih tehnologija.

S obzirom na to da je studij usporediv s doktorskim studijima lingvistike na drugim sveučilištima u Hrvatskoj i u inozemstvu, omogućena je velika pokretljivost studenata, i

---

¹ Primjenjuje se za generaciju studenata i studentica koji u ak. god. 2014./15. upisuju 1. godinu studija.

poticati će se gdje god bi se time mogla ojačati jezikoslovna naobrazba studenata u nekome području.

Studijski program Poslijediplomskog doktorskog studija lingvistike bio je, u obliku relevantnom za generaciju upisanu akademske godine 2012./13., tijekom akademske godine 2013./14. podvrgnut postupku periodičkog unutarnjeg vrednovanja doktorskih programa, što ga provodio sveučilišni Odbor za doktorske studije. Nakon uspješno provedenog postupka unutarnjeg vrednovanja doktorski program Lingvistika, u obliku revidiranom u skladu s naputcima domaćih i inozemnih recenzenata te usklađenom s Pravilnikom o doktorskim programima Sveučilišta u Zagrebu, dobio je pozitivno mišljenje Odbora za doktorske programe, koji ga je 12. svibnja 2014. godine prosljedio na usvajanje Vijeću društveno-humanističkog područja te Senatu. Na svojoj sjednici održanoj 10. lipnja 2014. godine Senat Sveučilišta u Zagrebu prihvatio je pozitivno mišljenje Odbora za doktorske studije o studijskom programu Lingvistika u kojem se navodi da taj program ispunjava sve uvjete za daljnje odvijanje na Sveučilištu u Zagrebu.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija

Naziv studija jest: Poslijediplomski doktorski studij lingvistike (PDSL).

2.2 Pripadnost znanstvenom području, polju, granama

Studij pripada znanstvenom području humanističkih znanosti (6.), polju filologije (6.03) te sljedećim granama: 6.03.01 klasična filologija, 6.03.02 kroatistika, 6.03.03 slavistika, 6.03.04 romanistika, 6.03.05 germanistika, 6.03.06 anglistika, 6.03.07 indologija, 6.03.08 turkologija, 6.03.09 ugrofinistika, 6.03.10 orijentalne i ostale filologije, 6.03.11 fonetika, 6.03.12 opće jezikoslovlje (lingvistika), 6.03.13 poredbeno jezikoslovlje.

2.3. Nositelj studija

Nositelj je Poslijediplomskoga doktorskoga studija lingvistike Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a u izvođenju sudjeluju sva filološka usmjerenja odnosno filološke studijske grupe Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, zajedno s nizom suradnika iz znanstvenih instituta i drugih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te sveučilišta u zemlji i inozemstvu.

2.4. Inovativnost doktorskog programa

Interdisciplinarnost je nužna sastavnica svakoga doktorskoga studijskoga programa u vremenu međusobne upućenosti humanističkih, društvenih, biomedicinskih, tehničkih i drugih znanosti. U okviru Poslijediplomskoga doktorskoga studija lingvistike povezan je niz grana filologije na jedinstvenome programu, pa je već i u pretpostavkama vrlo interdisciplinaran. Uz to, osim predmeta koji konstituiraju srž struke, izbornim se predmetima pokriva upravo vrlo široko mišljena primjena jezikoslovnih spoznaja u drugim više ili manje srodnim područjima

(počevši od teorije književnosti, informacijskih i računalnih znanosti do sociologije, neuroznanosti, komunikologije itd.). Studenti Poslijediplomskoga doktorskoga studija lingvistike u okviru svojih studijskih zadataka sudjelovat će u suradnji između znanstveno-istraživačkih ustanova i na znanstveno-istraživačkim te tehnologijskim projektima. U okviru tehnologijskih projekata očekuje se i stanovit oblik partnerstva s industrijom.

2.5. Uvjeti upisa na studij

Na studij se mogu upisati kandidati koji su završili jedan od sveučilišnih diplomskih filoloških studija i time stekli najmanje 300 ECTS bodova, ili oni kandidati koji su diplomirali četverogodišnji sveučilišni filološki studij u studijskome sustavu prije 2005. Uz odobrenje Vijeća Poslijediplomskoga doktorskoga studija lingvistike pod posebnim uvjetima mogu se upisati kandidati koji su diplomirali iz drugih područja.

2.6. Kriteriji i postupci odabira polaznika

Prosjek ocjena kandidata mora iznositi minimalno 3,5 za kandidate koji su diplomirali filološke studije, a 4,0 za kandidate koji su diplomu stekli iz ostalih područja. Za te će se kandidate organizirati kvalifikacijski ispit koji će obuhvatiti opću lingvističku naobrazbu i poznavanje hrvatskoga jezika. Kandidati će osim toga morati priložiti potvrde o znanju dvaju stranih jezika te dvije preporuke.

2.7. Kompetencije koje student stječe završetkom studija

Završen Poslijediplomski doktorski studij lingvistike omogućuje kandidatu uključivanje u znanstveno-istraživački rad na području lingvistike u najširem smislu, a posebice za uže područje koje je odabrao kao svoje usmjerenje. Općelingvistička i teorijska lingvistička znanja omogućuju mu odabir primjerene metodologije i epistemološke osnove za znanstveno-istraživački rad, a specifična znanja iz pojedinih usmjerenja upućuju kandidata i u područja istraživanja relevantna za pojedini jezik ili struku, ili u visokostručne poslove kakve mogu trebati državna tijela ili gospodarski subjekti. Studij je koncipiran tako da omogućuje individualan pristup svakom kandidatu pa tako osposobljen znanstvenik može raditi u svakoj znanstvenoj ili znanstveno-nastavnoj ustanovi unutar širokoga područja filologije, ili u državnim tijelima i tvrtkama kojima trebaju visokoobrazovani jezični stručnjaci, a toga će biti sve više bude li hrvatsko gospodarstvo konkurentno na međunarodnome tržištu. Tijekom takva rada moguće je i postdoktorsko usavršavanje kako na domaćim tako i na inozemnim sveučilištima. Tako osposobljeni znanstvenici mogu raditi i u javnim i privatnim ustanovama i tvrtkama gdje god se pojavljuje potreba za stručnjacima toga profila (komunikacija s javnošću, promidžba itd.).

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa

Studij je koncipiran tako da traje najmanje 6 semestara, a uz puni angažman može se završiti za 4 godine (redoviti studenti, "full time") ili za najviše 7 godina (studenti uz rad, "part

time”). Studij je organiziran oko obveznih temeljnih predmeta (po dva od prvog do trećeg i jedan u četvrtom studijskom semestru), te izbornih seminara u sva četiri semestra koji se izvode ovisno o iskazanom interesu studenata upisanih u pojedinu generaciju. U petom i šestome semestru predviđena je izrada dvaju seminarskih radova te pisanje disertacije.

3.2. Popis obveznih i izbornih predmeta

Predmet	Sati	ECTS bodovi
I. semestar		
Filologija i lingvistika	8P + 8S	4 + 4
Fonetika i fonologija	4P + 4S	2 + 2
Propedeutički seminar	16S	8
Izborni kolegij 1	8S	4
Izborni kolegij 2	8S	4
ukupno		28
II. semestar		
Morfologija	4P + 4S	2 + 2
Strukturalizam	4P + 4S	2 + 2
Retorika u znanosti	8S	4
Mentorske konzultacije	10	20
ukupno		32
III. semestar		
Sintaksa	4P + 4S	2 + 2
Analiza diskursa	4P + 4S	2 + 2
Izborni kolegij 3	8S	4
Izborni kolegij 4	8S	4
Mentorske konzultacije	7	14
ukupno		30
IV. semestar		
Semantika	6P + 6S	3 + 3
Genetsko-tipološka lingvistika	4P + 4S	2 + 2
Izborni kolegij 5	8S	4
Izborni kolegij 6	8S	4
Mentorske konzultacije	6	12
ukupno		30
V. i VI semestar		
Seminarski rad	2	2x10
Mentorske konzultacije	2x10	2x20
ukupno		60
ukupno		180

Izborni kolegiji (isključivo seminarski tip nastave)

Od izbornih kolegija studij predviđa sljedećih 20 kolegija:

Aktualna i modalna rečenična perspektiva
Američka lingvistika
Dijakronijska semantika

Dodirno jezikoslovlje
Frazeologija
Jezik i pojedinac
Kognitivna lingvistika
Korpusna lingvistika
Leksikologija i leksikografija
Lingvistička antropologija
Neurolingvistika i višejezičnost
Povijesno-poredbena lingvistika – na građi baltoslavenskih jezika
Pragmalingvistika
Psiholingvistika
Računalna lingvistika
Semiotika
Sociolingvistika
Standardizacija hrvatskoga jezika
Suvremene fonološke teorije
Terminologija

3.3. Obvezatne i izborne aktivnosti (sudjelovanje na seminarima, konferencijama, okruglim stolovima i sl.) i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS bodovima

Aktivno sudjelovanje na seminarima, konferencijama i sl. i/ili objavljeni rad mogu studentu donijeti zamjenske ECTS bodove tj. priznati se umjesto seminarskih radova. Svako takvo priznavanje individualno je i o njemu odlučuje Vijeće Studija.

3.4. Opisi predmeta

Detaljni opisi obveznih kolegija i izbornih seminara, te imena njihovih nositelja i izvođača bit će dostupni na stranicama Poslijediplomske referade od 6. listopada 2014. godine.

4. USKLAĐENOST S PRAVILNIKOM O DOKTORSKIM STUDIJIMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Studijski program Poslijediplomskog doktorskog studija lingvistike u potpunosti je usklađen s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.